

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan naveden, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnístvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. obéinstvo uljudno vabimo na nove naročbe, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravnístvo „Slovenskega Naroda“.

Dolenjska železnica.

Slovesnim načinom otvorila se je danes proga Grosuplje-Novomesto-Straža ter s tem za sedaj popolnila glavna proga dolenjske železnice. Za našo dolenjsko stran, ki je bila do sedaj nekako ločena od ostalega sveta, je to velepomemben dan, pomenljiv v gospodarskem, pa tudi v političnem oziru. Industrija in obrtnija na Dolenjskem je polagoma propadla, ker ni mogla tekmovati z industrijo drugih srečnejših krajev blizu večjih občil, pešati je začel ves gospodarstveni razvoj dolenjskih pokrajin; in posledica? V trumah izseljevali so se ljudje v Ameriko, išoč tam boljših pogojev gmotnemu uspevanju. Opravičeno je upanje, da bode dalo odprtje železnice nov krepek impuls gospodarstvenemu razvoju in da bode to za našo dolenjsko stran začetek boljše dobe. Iz srca torej pozdravljamo ta pomenljivi dan. Odprtje dolenjske železnice pa bode velike važnosti tudi v političnem oziru, ker bode zblížala Dolenjce s središčem Slovenije, z belo našo Ljubljano. Da bode to po vsej Dolenjski povzdignilo in okrepčalo narodno zavest, je pač samo ob sebi umevno. Srčno torej pozdravljamo važni ta dogodek tudi z narodnega stališča.

Umestno se nam vidi, da se danes, ko se izroča javnemu prometu glavna proga, ozremo nekoliko na zgodovino dolenjske železnice. Ravno trideset let je letos, odkar se je prvič začelo resno pretresati vprašanje o zgradbi dolenjske železnice; leta 1864. vzprejela je namreč trgovska in obrtna zbornica kranjska resolucijo, v kateri naglašala potrebo železnične zveze za gorenjsko in dolenjsko stran naše vojvodine; tudi deželni zbor kranjski pridružil se je temu koraku leta 1866. in 1868. Zgradba gorenjske železnice se je tudi v resnici kmalu pričela in izvela, vprašanje o dolenjski železnici pa je kmalu potem popolnem zaspalo. Pač je vlada leta 1869. predložila državnemu zboru načrt zakona o popolnitvi avstrijske železnične mreže in v svoj načrt vzprejela tudi dolenjsko železnico ter se je leta 1872. izvršila tudi tehnična revizija trase, ali vsled finančnega poloma leta 1873. opustilo se je vsako nadaljnje delovanje.

Leta 1883. pa se je deželni zbor zopet resno začel baviti z vprašanjem dolenjske železnice; leto dni pozneje osnoval se je poseben konzorcij, da izvede potrebne priprave, in dežela dovolila je temu konzorciju 5000 gld. v pokritje prvih stroškov. S podporo trgovskega ministerstva, ki je dalo na razpolaganje potrebne tehnične moči, izdelal se je potem generalni projekt ter se je leta 1886. proga že natanko določila. Določilo se je, naj vodi glavna proga iz Ljubljane do Novega mesta, odnosno do Straže, na Grosupljem pa naj se odcepi stranska proga, vodeča v Kočevje. Sedaj pa je bilo treba rešiti težavno vprašanje o dobavi potrebnih novčanih sredstev. Vsi stroški proračunjeni so bili na 10 milijonov goldinarjev, od katerih je prevzela država 2½ milijona gl., ostala svota 7½ milijonov gl. pa bi se imela dobaviti potom izdaje delnic. Dežela obljubila je 500.000 gld. prispevka, pozneje pa je namesto tega prispevka prevzela garancijo za 4% obrestovanje in poravnavo prioritetnih delnic. Velevažna za srečno rešitev vprašanja bila je tudi pogodba, s katero se je Trboveljska premogarska družba kot lastnica prostranih premogokopov na Kočevskem obvezala, da bode upravi državnih železnic, katera vodi promet na dolenjski železnici, dobavila vsako leto 100.000 ton premoga proti

povračilu razmerno nizkih lastnih stroškov družbe. S tem bila je tudi finančna stran tega za Dolenjsko toli važnega železničnega vprašanja rešena. Dne 28. aprila 1890 predložila je potem vlada državnemu zboru načrt zakona o zgradbi dolenjske železnice, kateri načrt je dne 6. junija 1890 dobil najvišjo sankcijo.

Ko je dobil dne 5. marca 1891 tudi od deželnega zbora sklenjeni garancijski zakon najvišje potrjenje, pričelo se je meseca maja sledečega leta z gradbo železnice in sicer najprej proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje, katera je bila — kakor znano — dne 27. septembra lanskega leta javnemu prometu izročena. Meseca septembra 1892 pričela se je graditi tudi proga Grosuplje-Novomesto-Straža, katera se je danes slovesno otvorila. Gradbo obeh prog vodil je naš rojak nadinšpektor F. Klemenčič ter odgovarja zgradba sama in vse železnične naprave vsem modernim zahtevam. Obe progi dolgi sta skupaj 132.453 kilometrov in sicer ima glavna proga Ljubljana-Novomesto-Straža 82.966 kilometrov, stranska proga Grosuplje-Kočevje pa 49.487 km.

Opis proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje priobčili smo povodom slovesne otvoritve meseca septembra lanskega leta; tukaj naj nam bode dovoljeno nekoliko opazk o danes odprtemi progi Grosuplje-Novomesto-Straža. Od Grosupljega vodi proga s početka blizu državne ceste, potem pa jo v velikem ovinku zapusti ter se ji zopet približa še le pri Višnjigori. Blizu Višnjegore peljemo se skozi prvi 444 m dolgi tunel. Od tod gre proga zopet paralelno z državno cesto mimo vasi Hudo, znane radi živahne trgovine s čebelami, do postaje Zatičine; za Zatičino vije se železnica zopet južno od državne ceste ter se ji približa zopet pri Radohavasi, kjer se ž njo križa ter potem severno vodi do Velike Loke in Trebnjega. Mej Trebnjim in Mirno pečjo — na desni strani proge nahaja se v romantični legi grad Žužemberk z močnimi stolpi ter trg istega imena — pelje nas železnica pri Sv. Ani zopet skozi 450 m dolg tunel potem pa se, zdaj bliže, zdaj dalje od državne ceste, bliža glavni postaji Novo mesto, kjer se na zapadni strani mesta na levem bregu Krke nahajajo štacijska poslopja. Mesto, ki ima jako prijazno in lepo lego, ustanov-

LISTEK.

Dr. Laza K. Lazarevič.

Životopisna studija. Sestavil J. P. Planinski.

(Dalja.)

Kakor ti dve, o katerih smo govorili, takisto so tudi ostale povesti Lazarevičeve — izimši „Wertherja“ — slike s sela. — V Srbiji piše malo ne vsi boljši pripovedovalci povesti „s sela“. To je tudi nekako naravno, ako pomislimo, da je tod sploh razvito demokratsko življenje; a pravo narodno življenje se pokazuje le v selu, ker do pred nekoliko leti srbski narodni element ni niti bival v mestu. Tod je bila za Turkov, a tudi potem je ostala zmes vsakovrstnih elementov, ki so imeli vrlo malo narodnega značaja na sebi. Ti elementi so se bavili malo ne zgolj s trgovino in so se dobro zlagali s Turki. Srbski seljaki niso brez velike potrebe niti prihajali v mesto. Sedaj napoka čas, da se vsa ta mesta posrbijo in da prično živeti narodno, toda mestno življenje. Poslej bodo tudi novelisti imeli več materiala za povesti iz meščanskega življenja, dočim se si sedaj ne more reči, da

jim nedostaje take tvarine, samo zdi se, da je srbski pisatelj, ki so malo ne vsi seljska deca, ali ne znajo poiskati, ali če to znajo, ne marajo uporabiti te tvarine. To velja za večino, a nekateri so se že pojavili tudi na tem polju, in sicer ne brez uspeha. Mej pisatelji, ki so tudi mestno življenje obdelovali z veliko spretnostjo in osobitim uspehom, je tudi Lazarevič s svojim „Wertherjem“, o katerem izpregovorimo kasneje. A sedaj se pomudimo še nekoliko pri njega mojsterskih slikah „s sela“. — Tretja teh slik se zove „Na bunaru“ („Otdžbina“ 1881). To je psihološko pesniška studija, kakeršnih je vrlo malo, in kakeršno more napisati samo velik psiholog — zdravnik in velik pesnik, kakeršen je Lazarevič. — Neka razvajenka, Anoka, bi rada z zopernim in osornim vedenjem razkopala patrijarhalno življenje v selški zadrugi; niti starešine ne mara slušati, ampak celó nagovarja svojega prilično omejenega moža, da ji pridobi v hiši večje pravo, kakor je uživa katerakoli nje svakinja. Kaj stori starešina, da jo dovede na pravi pot? On ji daje to pravo v večjem objemu, nego si je celó sama Anoka mogla sanjati. Vsa deca v hiši se ji morajo pokoravati in ji streči. Kar Anoka reče, to je odslej v hiši sv. pismo, in gorje členu zadruge, kateri je

ne bi slušal. Ta psihološka operacija je bila smela, nečuvana, ali je rešila celo zadrugo. No, to treba čitati, marno čitati — takšno suhoparno izvestje niti najmanj ne more seznaniti čitatelje o pravi vrlini te povesti. Ko bi mi bilo tudi deloma moči popisati vse ono, kar je prekrasno, ali način, nakit, ali vse, vse, celó najbolj postranske stvari doprinašajo, da dobi povest pravo svetlost.

„Sve će to narod pozlatiti!“ in „U dobri čas hajduci“ („Otdžbina“ 1880) sta dve črtici iz narodnega življenja, katerima se niti najmanj ni smeti sramovati Turgenjevlevih črtic iz sodobnega ruskega življenja. Obe sta tendenciozni, ali tako, kakor mora biti veak tak književni proizvod tendenciozen, ako hoče odgovarjati denašnji nalogi lepe kujige, katere smoter ni, da krajša čas odcvelim guvernantam in nedolžnim gojenkam kakega zavoda. Ta tendencija je jasna in očita, ali ni naravnost razodeta niti povedana čitatelju, kakor to delajo nevešči pisatelji, ampak je rezultat one situacije in one epizode iz narodnega življenja, katero nam je pisatelj predložil. Ni, kakor moralni nauki, ki nam jih nespretni pisci basnij pri kraji pripominjajo, ampak kakor čista morala, katera neposredno izbaja iz dobro pripovedovane črtice.

Ijeno je bilo leta 1365. po vojvodi Rudolfu IV., po katerem je tudi dobilo ime Rudolfovo, čeravno se je do današnjega dne tudi ohranilo ime Novo mesto, ko so po nekem velikem požaru skoro vse hiše bile na novo zgrajene. Za izletnike je Novo mesto znamenito; v treh četrtinah ure pride se v Toplice, kjer se nahaja že v srednjem veku dobro znana kopelj, ki se bode sedaj tem laglje razvila, ko se je primaknila svetovnemu prometu. Lep izlet je nadalje v Sotesko, kjer se nahaja sloviti in posebno glede arhitekture znameniti grad kneza Auersperga, ter v Belo krajino, kjer so se do danes najčisteje ohranile staroslovenske naše šege in običaji. Od Novega mesta do Straže vodi železnica ob levem bregu Krke ter dospe v 19 minutah do končne štacije.

Glede naravnih krasot zasluži nova progla vso pozornost; povsod se potniku odpira pogled na lepe vasi, cerkve in gradove, zelene gozde in travnike in upati je, da bodo naši turisti tem dosedaj skoro pozabljenim krajem lepe naše domovine posvetili svojo pozornost. Z novo železnico pa se je naši dolenski strani tudi odprlo velevažno prometno sredstvo, ki bode brez dvojbe blagodejno uplivalo na gospodarstveni razvoj, pospeševalo industrijo in obrtnijo, pospeševalo pa tudi narodni in politični razvoj nadarjenega in marljivega slovenskega naroda na Dolenjskem.

Se ve da bode dolenska železnica pravo vrednost zadobila še le tedaj, ko se bode zvezala od Straže naprej z južnimi pokrajinami, kar se, upamo, zgodi v nedoljni bodočnosti; začete k je z danes odprto progo storjen in s tem prvi korak k lepši in boljši prihodnosti naše Dolenjske. Zato hvala in slava vsem, ki so k temu pripomogli!

Državni zbor.

Na Dunaji, 30. maja.

V odsotnosti mnogih poslancev rešila je danes zbornica trgovinsko pogodbo z Rusijo. Sodilo se je, da se jej bodo poljski poslanci iz gospodarskih in političnih razlogov upirali, a vlada jih je bila že prej pomirila. Mladočeški govorniki so se izrekli za pogodbo iz gospodarskih in iz političnih razlogov.

Posl. baron Schwegel je v daljšem govoru obrazložil pomen te trgovinske pogodbe in posamezne nje določbe ter priporočal nje vzprejem. Zoper predlogo je govoril posl. Fürnkranz, rekši, da bodo škodila kmetijstvo, kateremu dela že ogerska konkurenca veliko škodo. Trgovinski minister grof Wurmbbrand je naglašal v daljšem govoru, da je avstrijskim obrtnim izdelkom zapad zaprt, da si morajo torej vzhod priboriti, kar je toliko laglje, ker določa pogodba prav ugodne carine. V tem oziru bo pogodba tak dobiček dajala, da bo škodo po znižanih carinah na rusko žito lahko preboleti. Tudi v političnem oziru je sklenena pogodba velikega pomena in jamči mirno bodočnost. Za predlogo so nadalje še govorili poslanci dr. Kramar, Kaiser, grof Karl Zedtwitz, dr. Vašaty in poročevalec baron Schwegel, potem pa je zbornica predlogo vzprejela.

Prihodnja seja jutri.

I zbok svoje tendencije i zbok umetniške razpletenosti je prva napominanih črtic jedna najboljših proizvodov Lazarevičevih, ako je sploh mogoče njega proizvode drugega proti drugemu klasifikovati. To je tragedija v malem, kakeršnih je zadnja vojska v Srbiji dosti napravila. To je tragedija. Narod ni „pozlatil“, kar bi bil moral „pozlatiti“. Boritelj za domovino, kateri je zastavil svojo glavo zanj, zastavil vse, kar je mogel, mora se do kraja svojega jadrnega življenja v mukah in v ponižanji potikati od nemilega do nedragega in prositi skorje kruba zgol zato, ker se je v divni navdušenosti boril za svobodo svoje domovine! — To je jedna najlepših slik, kar jih ima srbska književnost. Ta Blagoje pa ta stotnik Tanasije, kako sta plastiški izdelana značaja, da v resnici kar žijeta in dihata pred teboj. Vsaka nju beseda, vsako gibanje je osnovano na natančnem motrenji nju življenja. Tu ni nikakršne pesniške koketerije, tebi se zdi, kakor da gledaš Herakla v njega robustni nagoti, in sam sebi priznaješ: ali vse na njem pokazuje moža, vse od pet do glave.

Takisto se nam je diviti tudi drugi imenovanih dveh povestij Lazarevičevih, „U dobri čas hajduci“, ter nje pisatelju, kateri je z nekoliko besedami tako živo, jedrovito, v drobnihi nijansah razvil čitatelju

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. maja.

Levičarji in vlada.

Klub nemške levice se je včeraj več ur posvetoval o najakutnejših političnih vprašanjih. Štajerski in koroški poslanci so spravili zadnje odlobo ministerstva notranjih del glede slovenskega uradovanja v razgovor in se seveda izrekli o njej kaj neprijazno. Razpravljalo se je tudi o vladnem odgovoru na interpelacijo glede župnika Deckerta. Oficijski komuniké, kateri je levica razglasila, naglašala, da sta v razpravo posegla tudi ministra Plener in Wurmbbrand in skušala pomirjevalno uplirati na štajerske in na koroške poslance. Klub je soglasno vzel na znanje pojasnila imenovanih ministrov in izrazil zagotovilo, da bode še nadalje podpiral svoja zastopnika v kabinetu. — Kaj se je levičarsko navdušenje za koalicijsko vlado že tako ohladilo, da nečejo več podpirati cele vlade, nego samo svoja zastopnika v kabinetu, ali je to strahilo? Kaže se, da sta Plener in Wurmbbrand ukrotila levičarje grozeč jima s — Taaffeom in Steinbachom.

Wekerle na Dunaji.

Včeraj dopoldne ob 2. uri je bil ogerski ministerski predsednik pri cesarju v avdienci. Jedno uro pred njim se je cesar posvetoval tudi z domobranskim ministrom ogerskim Fm. Fejervaryem. Iz listov, ki so z ogersko vlado v zvezi, se razvidi, kake predloge je Wekerle stavil cesarju. Navetovail mu je, naj formalno privoli imenovati nekaj dednih članov magnatske zbornice. Imenovanje bi se izvršilo šele pozneje, za sedaj bi zadostovalo načelno privoljenje, ker bi bil to dokaz, da se cesar strinja s predlogo o civilnem zakonu, in bi se potem gospodarska zbornica več ne upirala. Vzlic vsemu zmago napovedujočemu pisanju ogerski vladi službehi listov si vendar nihče ne prikriva, da je položaj jako kritičen in celo „N. Fr. Presse“ priznava, da je prav lahko mogoča velika in resna kriza.

Vnanje države.

Srbski prevrat.

Sedaj le še trikrat na teden izhajajoči „Odjek“, glasilo radikalne stranke, pozivlje priataše svoje, naj se ne udeleže nikakih volitev in sploh nobene politične akcije. Naj druge stranke obnove to, kar je ves narod obsojil, radikalci pa naj hranijo svojo moč za hvaležnejše naloge. Volili smo, pravi imenovani list, dvajset let po vseh možnih zakonih in ustavah in vselej smo v bitki zmagali. Sedaj se lahko malo odpočijemo. Naj vladajo tisti, ki hočejo vladati, da se uverijo, ali je mogoče sedeti na bajonetih. — Ali je to merda mir pred viharjem?

Stambulov — odstopil.

Doli na Balkanu začelo je zopet tleti. Odstopil je Stambulov in z njim je prišel na Bolgarskem ob veljavo tisti sistem, kateri je Milan v Belemgradu zopet oživil. Neposredni povod bolgarske krize še ni znan, vé se le, kar smo mi po ruskih listih pogostoma poročali, da je nasprotstvo mej Stambulovom in Koburžanom že staro in da se je mej njima že dlje časa bil ardit boj na življenje in na smrt. Posebno oster pa je postal ta boj, ko je začel Stambulov utesnjevati Koburžanovo svobodo, ko je jel na svojo pest izdajati zakone in uprizarjati velike akcije. Ko je bil mej Stambulovom in vojnim ministrom Savovom nastal konflikt, vsled katerega je slednji moral odstopiti, postal je njegov naslednik polkovnik Petrov, torej Koburžanov in ne Stambulovijev kandidat. To je bil prvi vidni znak razpora mej Koburžanom in Stambulovom. Slednji

vso povest, katera nam pokazuje plemenito težnjo pisateljevo, s katero bi rad razgnal predrazsodek v svojem narodu o avstro-ogerskih Srbih. On ne govori mnogo, ne poziva Boga in svetnike na pomoč, da dokaže, da so Srbi tudi tostran Save istotaki, kakor onstran nje. On navaja konkreten slučaj, on dovaja Srba — „Švabo“ mej svoje rojake, kjer mu daje prilike, da se pokaže, da je tudi on mladenič na svojem mestu; in ko si je osvetlil svoje lice, razplnil se je tudi ta predrazsodek v narodu.

Največja povest Lazarevičeva pa je „Werther“ (O'adžbina 1882). Analiza Jankovega značaja in vedenja je izvedena s psihološko globokostjo in s tako svežimi naravnimi bojami, kakeršnih je malo v celi jugoslovanski literaturi. Tu je pesnik-pisatelj pokazal, da ni umetnik samo tedaj, kadar mu je treba predočiti dušo seljakovo, nepokvarjeno po moderni kulturi, ampak tudi tedaj, kadar se loti predmeta, občečloveškega, kadar črta ljudi, kateri so vzprejeli tudi po kak žarek kulture, bodisi da ta žarek tudi ni čista svetloba. Seveda mu je i tu cilj — naroden. On hoče pokazati rojakom, kako ni toliko vredno vse tisto, kar drugi narodi smatrajo za veliko in Bog ve kaj še, in kako je smešno in brezumno, kadar se oni prično povajati po teh „velikih primerih“, gubeč iz vida i same

je potem na svojo pest pri sultanu sprožil made-donsko vprašanje, s tem podpril svojo in oškodil Koburžanovo avtoriteto. Ali je to ali kaj drugega prouzročilo krizo, ni znano. Latina pa je, da se je bilo mej prebivalstvom začelo veliko opozicijskalo gibanje. Kruto, nečloveško postopanje Stambulovijevih biričev, strahoviti policijski pritiski, krsteča kršenja zakonov — vse to je ljudi ravno tako jezilo, kakor to, da je Stambulov drž. blagajno očitno plesil in si z državnimi novci polnil žepa. Kdo postane Stambulovijev naslednik, še ni določeno, sodi se pa vzlic ugovorom, da se spremeni ves sistem notranje in zunanje bolgarske politike.

Novo francosko ministerstvo.

Dupuy, Caruotov ljubljeneec, je sestavil novo ministerstvo. Stranke so z novo vlado še dosti zadovoljne. Dupuy sam je jako priljubljen. Vojni minister je ostal general Mercier; pravosodstvo je prevzel senator Guerin, ki je ta resort že jedenkrat upravljal; poljedelski minister je ostal prijatelj varnostnih carin Vigier; finančni minister je postal novinar Poincaré, bivši reporter časopisa „Voltaire“, star šele 34 let, izredno nadarjen mož, ki je bil že jedenkrat naučni minister; minister unanijih del je postal 40 let stari Hanotaux, diplomat po poklicu, zadnji čas uradnik v ministerstvu unanijih del; naučni portfelj je prevzel odvetnik in pesnik Leygues; javne zgradbe je prevzel nadarjeni Barthou, kolonije posl. Delcassé, mornarico Faure, trgovino pa senator Lourties. — Splošno se sodi, da je Carnot že iz početka krize računal na Dupuya, češ, da mu zagotovi zopetno izvolitev za predsednika. Bourgeois in Brissona je le poklical, da zavrne to domnevanje, stavil pa jima je glede sestave ministerstva take pogoje, da njegove ponudbe nista mogla vzprejeti.

Najnovejša Turpinova afera.

Izumitelj melinita, Turpin, je bil svoj čas obsojen na večletni zapor, ker je bil tajnost, kako se izdeluje melinit, katero tajnost je bil vladi prodal za pol milijona frankov, publiciral. Pred nekaj meseci je bil pomiloščen. Ponujal je na to vladi nov izum, električno mitraljezo, ki bi v vojni grozovito učinkovala, a nihče se ni hotel z njim pogajati. Ministri ga niti k sebi niso pustili in so odklonili vse posredovalne poskuse. Turpin se je na to preselil v Bruselj, kamor je prišel šef topničarstva neke tuje države in kupil izum Turpinov za drag denar. Stvar je prišla sedaj v javnost. Francoski vojni minister Mercier pravi, da izum ni nič vreden, ali javno mnenje je silno razburjeno in se s tem izgovorom ne da pomiriti. Stvar pride te dni v parlamentu v pogovor.

Domače stvari.

— (K zgodovini Kranjske gimnazije in Celjskih slovenskih paralelek.) Polemizujoč z nekimi nemškimi listi, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi se na Celjski gimnaziji ustanovile slovenske vzporednice, pravi „Süddeutsche Post“, da je ta stvar v ministerskem svetu že rešena, in sicer ugodno za nas. Govoreč o raznih fazah tega vprašanja pripoveduje mej drugim, da je grof Hohenwart, predno se je začela v proračunskem odseku razprava o naučnem proračunu, izjavil, da se odpove vodstvu konservativnega kluba — vsled česar bi bila koalicija razbita — če se Celjsko vprašanje ne reši tako, kakor je že bila sklenila prejšnja vlada. Z ozirom na to, da Kranjska gimnazija in Celjske paraleleke ne škodijo nemškimi interesom, je vlada tedaj sklenila ustreči

➤ Dalje v prilogi. ➤

sebe i svoje prilike, vlagaje bolest in nezmislne sklepe tje, kjer bi bilo treba, da zdravi razum in pošteni narodni duh razčisti oblake in odpodi bolest, ako bi se hotela vsiliti. Tako je izvedena analiza Goethejevega čestitega junaka. Ni je provzročila šovinistiška mržnja, ampak pravični narodni odpor zoper ono, kar bi utegnilo zavesti na krivi pot pisateljeve rojake. Ni je zadahnulo pusto zupanje v samega sebe, ampak neomajna resnica kot rezultat zdravniške vede, kateri je namen, zdraviti tudi duše. Ni napisana z nekaterimi praznimi frazami, ampak je odeta v umetno opravo, katera ne pozablja ničesar. Nikjer menda ni pustolovec Werther doživel večjega poraza in ostrejšje kritike, kakor v Lazarevičevem „Wertherji“. A pravična je, krepka in zdrava, od srca in odločna. — Umeje se, da se v ti kritiki ne ogleda samo Werther, ampak tudi vsi drugi sentimentalno-boležljivi „bedaki“. Za naše slovensko občinstvo, katero s posebno alastjo čita — žal da najslabejše nemške pisatelje (a kaj so šele oni, ke ima celó Goethe svojega Wertherja!), je od posebnega interesa ta Lazarevičeva povest. Morda bi njih književni ukus s tem kaj pridobil ter bi segli po drugih proizvodih, katerim ni jedino priporočilo to, da so pisana v slovanskem jeziku.

(Konec prib.)

slovenski zahtevi in minister Madeyski je to obljubil. Pred kratkim se je vprašanje o Celjskih paralelkah zopet pretresalo v ministerskem svetu in ta je z vseni glasovi zoper glas trgovskega ministra grofa Wurmblanda sklenil, rešiti to stvar v zmislu obljube, katero je bil naučni minister dal slovenskim poslancem v proračunskem odseku. — Isevatno je ta donesek k zgodovini Kranjske gimnazije in Celjskih paralelk prav pikanten in zato smo ga tudi zabeležili, ali pa je tudi povsem resničen, za to bodi odgovoren citirani Mariborski list.

— (Otvoritev dolenske železnice.) Svečanim načinom otvorila se je danes glavna proga dolenske železnice. Slavnostni vlak, sestavljen iz elegantnih novih voz prvega in drugega razreda, odpeljal se je pri lepem vremenu s povabljenimi gosti ob 8. uri in 10 minut z južnega kolodvora v Ljubljani. Mašina je bila krasno nakitena s cesarskimi in deželnimi zastavami in grbi ter z lepimi šopki in venci. Namesto trgovskega ministra, ki je zadržan vsled razprav državnega zbora, prišel je k otvoritvi sekcijski načelnik vitez Wittek; nadalje prišel je glavni nadzornik državnih železnic vitez Bilinski, več dvornih svetnikov in višjih železničnih uradnikov. Iz Ljubljane odpeljali so se deželni predsednik, deželni glavar, mnogo deželnih in državnih poslancev, župan Ljubljanski, predsednik trgovske in obrtne zbornice kranjske itd. Ob kolodvoru zbralo se je mnogo občinstva. Obširno poročilo priobčimo jutri.

— (Za Sokolski izlet v Novo mesto.) ki bode to nedeljo, se delajo tu v Ljubljani, kakor v Novem mestu in na posamnih postajah velike priprave. Vse kaže, da bo izlet sijajen. Udeležba bode velikanska, ker se ne udeleže izleta samo Ljubljanska društva, nego tudi veliko število družega občinstva; kakor smo izvedeli, bo tudi „Gorenjska“ dobro zastopana, ker namerava veliko rodoljubov iz Kranja, Kamnika, Škofje-Loke i. t. d. se pridružiti Ljubljancem, da tako pozdravijo svoje „dolenske brate“. Najbrž se udeleži izleta tudi izborni Ljubljanski kvartet gg. Branke, Dečman, Lilleg in Pavšek, ki so si navzdeli ime „čvetrospev Ilirija“, kar bo gotovo povzdignilo vso slavnost. — Kakor se nam poroča, se udeleži izleta tudi klub slovenskih bikištov „Ljubljana“ korporativno in se bodo člani pridružili na okrašenih kolesih slavnostnemu sprovozu v Novem mestu. — Vozni listki za posebni vlak se dobivajo po naznanjenih cenah (gld. 4 35, 2 90 in 1 45) v prodajalnicah gg. Česarka, Sossa, Sokliča in Zagorjana samo do sobote popoldne ob 4. uri.

— (Potrjeni deželnozborski sklepi.) Cesar je potrdil zakon gledé pobiranja priklad k državnim davkom za okrajne potrebe, kakor ga je sklenil deželni zbor štajerski. Istotako so dobili proračun za l. 1894 in določbe za pokritje primanjkljaja Najvišje potrjenje.

— (Iz deželnega šolskega sveta.) V poslednji seji je bil imenovan nadučitelj na dvo-razrednici v Kropi učitelj Jožef Korošec v Jesenicah, vpokojena bode pa vsled lastne prošnje s koncem tega šolskega leta učitelja Štefan Francelj v Studenem in Florijan Kaliger v Radovici. Dovolila se je ekskurzija šola v Rovtah v Črnomaljskem okraju za slovenske otroke iz sosednih vasij. Rešilo se je še nekaj pritožb in prošenj in dovolilo nekoliko podpor.

— (Pevskega društva „Ljubljane“) zadnja glavna skušnja za Novo mesto bode jutri, v petek večer, točno ob 8. uri v telovadnici, katere naj se vsi čestiti člani in sotrudniki zanesljivo udeležijo blagovoljno.

— (Slovensko planinsko društvo) zaznamovalo je bližnjo pot iz Višnje gore po gozdu v Zatičino. Četrte ure od Višnjegore dalje in sicer pri hiši Andrejka (Anton Škufca h. št. 10) krene ta zaznamovana pot z leve strani ceste v gozd in je, ker pelje po senčnatih gozdih, zelo prijazna. V 1/2 ure dospe se v Zatičino, torej mnogo prej, kakor po glavni prašni cesti. Dalje je društvo zaznamovalo pot iz Zatičine na Gradišče (521 m) kamor se dospe v pol uri. S cerkvenega stolpa na Gradišču je jako lep razgled. Od tod pelje potem zaznamovana pot zopet po senčnatih gozdih v St. Vid in konča nasproti gostilne Antona Škufca, kateri turistom in izletnikom z dobro pijačo in jedjo po primernih cenah jako gostoljubno postreže. Iz Gradišča v St. Vid je tudi 1/2 ure hoda.

— (Odlikovani Slovenci.) Zagrebško društvo za varstvo živalij je nekatere slovenske pi-

satelje-pedagoge odlikovalo z diplomo priznanja za zasluge, katere so si pridobili s pospeševanjem varstva živalij pôtém znanstvenih razprav in literarnih del. Odlikovani so bili: g. dr. Janko Pajk, c. kr. gimn. profesor, g. Anton Poreger, nadučitelj, g. Matija Rant, nadučitelj in g. Fran Vabič, nadučitelj. Ti gospodje se vabijo, naj čim prej naznanijo svoj naslov društvu za varstvo živalij v Zagrebu, Meduličeva ulica št. 22., da se jim dodeljejo diplome.

— (Pomnoženje avskultantskih mest z adjutom.) Z novim letom 1895 se bodo pomnožila avskultantska mesta z adjutom po raznih kronovinah. Na Kranjskem bode — kakor smo že poročali — 20 tacih mest na mestu dosedanjih 17; na Štajerskem se pomnože od 43 na 46, na Koroškem od 15 na 18, v Primorju od 23 na 25, v Dalmaciji od 20 na 22.

— (Dijaška in ljudska kuhinja v Ljubljani) je imela pretekli ponedeljek v društvenih prostorih na starem strelišči ob šestih popoldne svoj XVII. občni zbor. Zborovanje je otvoril predsednik c. in kr. vpok. stotnik g. V. Hübschmann s primernim nagovorom, v katerem se je mej drugim z gorkimi besedami spomnil neumorne odbornice, pokojne gospe Marije Murnikove, ki tudi zadnje dni svojega blagotvornega življenja ni pozabila na društvo, ter končno pozove navzočne zbornike, da v znak sožaljenja vstanejo. Potem je zapisnikar E. Lah prečital svoje poročilo o društvenem in odborovem delovanju za XVII. društveno dōbo. Poročilo povzamemo, da se v odboru v zadnji dobi niso izvršile nobene osebne premembe, da so bila v lanskem občnem zboru spremenjena društvena pravila v tem zmislu, da zamorejo brezplačno hrano dobivati poleg učencev srednjih šol in pripravnice tudi učenci obrtnih strokovnih šol s celodnevni poukom. Visoka c. kr. deželna vlada je tej spremembi pritrdila. Zelo pohvalno in zaslužno je požrtvovalno delovanje inšpekcijskih dam in njihovih pomočnic; želeli bi pa bilo, da se njih število zdatno pomnoži. Poleg deželnega zbora (100 gld.), kranjske hranilnice (100 gold.) in mestnega zastopa (50 gld.) so tudi letos posebno radodarno podpirali zavod častni člani: gospa J. Recher-jeva, g. kanonik magr. L. Jeran in odvetnik dr. I. Tavčar; razven njih pa tudi še več družih dobrotnikov. Volil in daril je prejelo društvo letos čvetero in sicer: od gospoda viteza pl. A. Globočnika povodom smrti hčere Emilije 50 gld., od pokojnega trgovca in posestnika g. M. Lavriča 100 gld., od gospoda svetnika Murnika povodom smrti in vsled zadnje volje soproge Marije 25 gld. in od kmetске posojilnice za ljubljansko okolico zopet 10 gld. — Društvo šteje 4 častne, 21 izvršujočih in 237 podpornih, vsega skupaj torej 262 društvenikov; 8 društvenikov je v zadnji dobi umrlo, 7 pristopilo, 14 pa izstopilo. Razdelilo se je 11 745 0 jedilnih porcij in 855 79 kruhov po nižani ceni; vrh tega pa 42 marljivim in ubožnim dijakom 12338 porcij v vrednosti 1069 gld. 99 kr. popolnoma brezplačno. Promet je od leta do leta živahnejši. Dohodkov je imelo lani društvo 6872 gld. 84 kr., stroškov pa 6527 gld. 45 kr., torej 345 gld. 39 kr. prebitka. Društveno premoženje znaša v gotovini, vrednostnih papirjih in hranilnih knjižicah vsega skupaj 4381 gld. 93 kr. — Poročilo blagajnika, gosp. dr. J. Starčeta in pri revizijskega odseka se odobrita brez ugovora. — Pri volitvah upravnega odbora se po predlogu gosp. J. Kaučiča z vzklikom potrdi stari odbor; le na mesto gospe M. Murnikove izvoli zbor po nasvetu predsednikovem z vzklikom gospo Ano Lahovo. Po nasvetu zapisnikarjevem se tudi z vzklikom potrdi prejšnji revizijski odsek (gg. Bradaška, Schitnik in Šubic). Končno se soglasno sprejmeta resoluciji zapisnikarjevi, da bi delovale dame iz društva za pridobitev novih izvršujočih, gospodje iz društva pa za pridobitev novih podpornih društvenikov. — Takoj po zborovanju je imel odbor sejo, da se sestavi. V tej seji si je odbral zopet gosp. V. Hübschmanna za predsednika, g. A. Drelse-eta za njegovega namestnika, g. E. Lah-a za zapisnikarja, g. dr. J. Starčeta za blagajnika, g. O. Dolenc-a za ekonom-a; gospo T. Hübschmanna za predstojnico kuhinje, gospo K. Ahn-ovo za njeno namestnico. — Iz povedanega je razvidno, da se društvo „Dijaška in ljudska kuhinja“ prav lepo trudi dosežati svoj namen, da torej tudi zasluži vsestransko pozornost in večjo podporo, kakor jo

uživa dozdaj. Izražamo zagradelj opravičeno prošnjo do občinstva, da se prične zanjo gmotno že skoro močnejše zanimati.

— (Otvorjenje železniške proge Grosuplje-Rudolfovo-Straža Dolenskih železnic.) Ta proga s postajami odnosno postajališči: Žaljna (postajališče), Višnja Gora, Zatičina, St. Vid pri Zatičini (postajališče), Radoba vas, Velika Loka, Trebnje, Mirna Peč, Rudolfovo in Straža se izroči dné 1. junija 1894. javnemu prometu. Imenovane postaje so otvorene splošnemu, postajališča pa samo osobnemu in pratežnemu prometu.

— (Prememba uradnih ur za stranke na Ljubljanski kolodvorski pošti.) Pri c. kr. poštmem uradu „Ljubljana kolodvor“ bodo na mestu sedanjih uradnih ur od 8. zjutraj do poludne in od 2. do 6. ure popoldne, začeni s 1. junijem t. l. uradne ure za stranke od osmih zjutraj nepretrgoma do sedmih zvečer; ob nedeljah popoldne se bodo vzprejemale stranke od 3. do 4. ure.

— (Dvojna nesreča.) Kakor smo poročali, je vsled nesreče, ki se je pripetila predčerašnjim na Erjavčevi cesti, pala tašča g. Drganca od strahu v nezavest. Včera pa je umrla, ne da bi se bila zopet osvestila.

— (Novi voznired na državnih železnicah.) Z jutrišnjim dnevom stopi v veljavo novi vozni red na državnih železnicah, kakor ga je ravnokar razglasilo glavno ravnateljstvo. Na naših progah ni skoro nobene spremembe, kakor je razvidno iz izvoda, ki ga prijavljamo na zadnji strani.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Litijo) in okolico bo imela svoj letni zbor v nedeljo 3. junija t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni na pošti. Dnevni red bo: Poročilo načelnikstva, volitev tega, in zastopnikov za veliko skupščino in morebitni nasveti družabnikov. Uljudno se vabijo udje in drugi rodoljubi k obilni udeležbi pri tem narodnem delu.

— (Že zopet požigalci!) Dne 30. maja t. l. mej 1.—2. uro zjutraj sta v vasi Beč pogorela kozolca, nadeta z rudečo deteljo Francu Stepecu po domače Sroheni in Josipu Stepecu po domače Binku, posestniku in županu občine Zagorice v sodnem okraju zatiškem. Josip Stepec je imel kozolec za neznatno svcto 100 gld. pri c. kr. priv. zavarovalnem društvu „Avstrijski Feniks“ na Dunaji zavarovan, drugi posestnik ni bil zavarovan. Zlobna roka je zanetila ogenj v Strohnovem kozolcu in v podnem poslopju Videta Omahna, v zadnjem kraju so ogenj še pravočasno pogasili ter tako celo vas Beč obvarovali. Bati se je enakih požigov, kakor lani okolu Trebnjega.

— (Tamburaški koncert v Celji.) Dne 2. junija t. l. priredi „Celjski Sokol“ v prostorih Celjske čitalnice v Straussovi hiši večji tamburaški koncert, pri katerem bode sodeloval tudi možki pevski zbor. Kakor je doslej sokolski mešani zbor pri vsakem nastopu žel burno odbravanje ter privabil mnogo odličnega občinstva, tako se je nadejati še v večji meri tudi pri tem koncertu. Odbor uljudno vabi na mnogobrojno udeležbo. Začetek koncerta je ob 8. uri zvečer, vstopnina za osebo 50 novčičev.

— (Slovenjebistriška podružnica sv. Cirila in Metoda) je pretečeno nedeljo slavila obletnico svojega obstanka. Dasi je bilo vreme neugodno, so se vender že ob štirih popoldne ukusno okičeni gostilnični prostori g. Petra Novaka napolnili z narodnim občinstvom. Prišli pa so tudi gostje iz Celja, Ptuj, Maribora in iz drugih sosednih krajev. Posebno pohvalno nam je omeniti mešani tamburaški zbor iz Maribora, ki je do pozne noči razveseljeval navdušeno društvo, kajti marsikateremu je bila ta godba še popolnoma neznana. Po pozdravu podružničnega načelnika in kratkem poročilu dosedanjega načelnikstva se je vršila volitev novega odbora in so bili per acclamationem izvoljeni: preč. g. Anton Hajšek, dekan in častni kanonik, načelnikom, č. g. Ignacij Rom, vikarij, tajnikom in g. Peter Novak, hišni posestnik in gostilničar, blagajnikom; namestnikom pa gg. dr. U. Lemež, odvetnik, Franc Brglez, mestni kaplan in nemški pridigar, ter O. Vobič. Kot pooblaščenec za letošnjo veliko skupščino se je izvolil g. dr. U. Lemež. Kot odposlanec družbe je govoril g. D. Hribar iz Celja, potem pa se je vršila prosta zabava s petjem in tamburanjem. Želimo, da bi nam mlada podružnica sv. Cirila in Metoda zopet v kratkem tako veselico uprizorila.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico) priredi v nedeljo dne 3. junija 1894, ob 3. uri popoldne v Ločah pri

Gromatarju shod s tem-le vzporedom: 1.) Govor o gospodarstvu in o kmetijskih zadrukah. — 2.) Frmazonstvo, liberalizem in socializem — najhujše bolezni sedanjega časa; dobra šola — najboljša zdravilo proti tem boleznim. — 3.) Poročilo o govoru č. g. državnega poslanca dr. Gregorca v državnem zboru o koroških šolah. — 4. Domača zabava. Mej posameznimi točkami in pri domači zabavi peli bodo vrli pevci prvega slovenskega pevskega društva na Koroškem „Gorotana“. Izvrstni govorniki so obljubili svojo pomoč. Vstop je dovoljen le udom in povabljenim gostom Časi so resni; da ne opešamo, treba nam je dobrega pouka in poštenega veselja. Oboje nam obeta naš shod, h kateremu vse poštene Slovence in rodoljubne Slovenke vabi najprijaznejše načelnništvo.

— (Umrli je) v Zahomci na Zili vrli koroški rodoljub posestnik Filip Milonik p. d. Koren, ki je ponesrečil nedavno, ko se je vozil v Trbiž. Pokojni bil je značajan narodnjak, več let tajnik podružnice sv. Cirila in Metoda in odbornik posojilnice in hranilnice na Bistrici. Bodi mu blag spomin!

— (Obsojen) je bil v Celovci na tri mesece težke ječe učitelj Schupnig iz Pliberka, ki je lani grozil šolskemu nadzorniku dr. Gobancu v Celovci, da ga bode ustrelil, kakor smo poročali ob svojem času.

— (Toča) je pobila tudi na Koroškem v nekaterih krajih, posebno hudo pod Juno med Šmihelom in Štebnom.

— (Potrjen zakon.) Nj. Vel. cesar je potrdil načrt zakona, ki ga je sklenil deželni zbor goriški glede klasifikacije dovoznih cest do železniških postaj Červinjan in Villa Vicentina.

— (Silen vihar) je bil poslednje dni tudi na Reki in po Kvarneru ter je bilo več ladij v veliki nevarnosti. Burja in topli široko sta se borila za prevlado ter razburkala morje.

— (Razpisane službe) Na dvorazrednici v Vinici je izpraznjeno drugo učiteljsko mesto, za katero lahko prosijo tudi učiteljice. Letna plača je 450 gld. in je stanovanje prosto. Prošaje do dne 20. junija pri okr. šolskem svetu v Črnomlju. — Na Črnem vrhu je razpisano na dvorazrednici drugo učiteljsko mesto z dohodki IV. plač. razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 20. junija pri okr. šolskem svetu v Logatcu. — Pri merosodnem uradu v Radovljici je z dnem 1. novembra, eventuelno tudi prej izpraznjeno mesto merosodnega mojstra. Letna plača je 200 gld. in uradni pavšale po 6 gld. na mesec. Pogodba se sklene proti pololetni odpovedi. Prošnje do dne 30. junija pri deželni vladi v Ljubljani.

Umor sodnika dr. Krausa.

(Izpred porotnega sodišča.)

V Ljubljani, dne 30. maja.

Zaslišanje Franceta Aleša.

Prvomestnik: Kdaj ste se seznanili s Prelovškom?

Aleš: Leta 1891. seznanil sem se z Antonom Prelovškom v Ljubljani na Dunajski cesti. Povabil me je, naj ga obiščem v Trzinu. Nekaj dni potem prišel sem v Trzin, kjer sta Prelovšek in Abé v prvega biši žganje pila.

Obtoženi pripoveduje, da sta mu pričela govoriti o nekem dobrem prijatelju, ki je oštir v Radomljah, in s kojim že 30 let kradeta, kar je posebno zategadelj pripravno, ker ima „Tonček“ (Ant Jenko) konja, s kojim tatove in ukradeno blago prevaža. Vsi trije so obiskali še tisto noč „Tončka“, in le-ta jih je nabujekal, da so takoj razrezali konjsko opravo nekemu sosеду, s kojim je Jenko v soprostvu živel.

Predsednik: Kdaj ste potem zopet se sešli s Prelovškom?

Aleš: Kakih štirinajst dni pozneje v Ljubljani, in takrat mi je pravil, da so v Šiški tri prešiče ukradli, in da jih je Anton Jenko vozil.

Na to se pozove obtoženi Aleš, da naj pove, kako se je dognala

tatvina v Moravčah

pri Lorencu Učakarju.

Radi te tatvine bila sta Prelovšek in Jenko že leta 1893. pred Ljubljansko poroto na večletno ječo obsojena.

Aleš pripoveduje, da je prišel neko noč k Trzinskemu znamenju ob cesti, kamor so prišli tudi njegovi tatvinski tovariši. Vozil jih je Anton Jenko, in v Dobu je prisedel na voz neznan človek, o kojem Aleš še danes ne ve, kdo je bil. V Moravčah je najprej Prelovšek z nekim svedrom odprl večna vrata pri Učakarju, in potem so ulomili tudi vrata v prodajalnico. Ukradli so različnega blaga in okrog 50 gld. tudi gotovine. Vse so odpeljali v Trzin, ter delili plen na pet delov. Aleš dobil je 10 gld. v denarji in zavitek usaja, kojega je skril v seno v

šupi pri Majdiču v Jaršah. Ko pa je čez nekaj dni prišel ponj, ga več ni bilo. Pobegnil je na to v Trst, ko je čul, da so tatovi že zasačeni.

Prvomestnik: Pri vas se je dobil revolver? Č. mu ste ga imeli?

Aleš France: Kupil sem ga v Trstu od neznanega človeka. Hotel sem se usmrtiti, ker mi je bilo žal, da sem bil zašel v tako družbo.

Dostavi še, da se je pri cesti na Opčini že tudi poskušal ustreliti, da pa je bila krogla preslaba, in da mu je samo zob izbila.

Tudi k tatvini, ki se je vršila v noči od 28. na 29. decembra 1891. v Klečah v skladišču Lenčeta Franceta, povabil ga je bil Anton Prelovšek. V družbi z Abetom Janezom in Jenkom Antonom peljali so se v Kleče, kjer so v skladišče ulomili in ukradli nekaj mesa in vina. Ko so vse to pripeljali na dom Antona Jenkota, sprejela jih je žena njegova z besedami: saj ste že nekaj dobili!

Tatvino pri Ignaciju Druškoviču popisuje Aleš tako, kakor je v obtožnici popisana. Istotako prizna, da je na prigovarjanje Antona Jenka ukradel svinjo Francetu Dejaku v Duplicah. Zaklal jo je, ter prinesel na hlev, kjer jo je razkopal, ter jetra takoj oddal Jenkotovi ženi, da mu jih je za zajutrek „poigrigala“. Meso se je delilo. Jenko je vzel dobre kose, on pa slabe.

Na to se izpraša priča Lovrenc Učakar trgovec v Moravčah. V noči od 29. na 30. avgusta 1892. ukradli so mu tatovi blaga in denarja v skupni vrednosti 289 gld. 39 kr. Škode nima nikake, ker se mu je ukradeno blago deloma vrnilo, deloma pa je Antona Jenkota potom eksekucije k plačilu prisilil.

Prečitajo se nekatere s tatvino pri Učakarju v zvezi stoječe listine, posebno ogled na lici mesta, s kojega se razvidi, da se je tu tatvina v istini tako morala izvršiti, kakor trdi soobtoženi Franc Aleš.

V razpravo pride pretep v gostilni Jurja Kokolja v Kranji, pri kojem je soobtoženi Aleš France z nožem zabodel Alojzija Šumija. Aleš dejanja ne pripozna, trdeč, da je Šumija samo od sebe pahnil, in da se je le-ta prej kot ne sam ranil z velikim mesarskim nožem, kojega je pri tisti priliki s sabo nosil.

Priča Alojzij Šumi pa izpove, da je dobro čutil, ko ga je Aleš France z nožem sunil, ter odločno zanika, da bi bil s svojim nožem sam sebe ranil.

Zvedenca dr. Šavnik in dr. Globočnik izrečeta, da je rana, prizadeta Šumiju sama ob sebi težka, in da je bilo orodje, s kojim se je vsekala, življenju nevarno. Pripoznata pa oba, da je tudi mogoče, da se je Šumi sam ranil.

Priča Engelman opiše dogodek, ter meni, da je po njegovem mnenju Aleš tako proti Šumiju vsekal z roko, da skoraj ni dvojbe, da ga je takrat z nožem ranil.

Priča Alojzij Cerar pové, da se je Aleš France izustil: če že moram nesrečen postati, naj pa bom.

Priča orožnik Kašper Kocmur je iskal nož v gostilni, pa ga ni našel. Mogoče pa je, da je Aleš vrgel nož pri oknu v Kokro. Ko ga je aretoval, se je le-ta izrazil: kar je iskal, je staknil.

S tem je dogazano dokazovalno postopanje o pretepu v Kokaljevi gostilni v Kranji.

Prvomestnik izreče, da hoče sedaj še druge obtožence o posameznostih izprašati in zaslišati.

Zaslišanje Antona Prelovška.

Prvomestnik: Ste li čuli, kako je govoril Aleš?

Prelovšek: Milostljiva in častitljiva sodnija! Jaz tega človeka do danes še nisem poznal. Kar pripoveduje, je vse zlagano. Z Jenkom sta zmenjena, in sedaj skupno lažeta proti meni. Jaz sem že kaznovan, in častitljiva, visoka sodnija, gotovo bi torej pravico povedal.

Obtoženi Anton Prelovšek je sila gostobeseden, a vzlic brezbrojnim besedam, ki se mu kar vsipajo z ust, se vestno ogiblje vsakemu priznanju. Vse taji, in nikjer ga ni bilo, kjer se je kaj kradlo.

Prvomestnik: Ali je Vam znano, da je bila sodnija v Škofji Loki okradena, in da je bil tedaj ubit c. kr. okrajni sodnik dr. Adalbert Kraus?

Prelovšek: Radi mene lahko mogoče, ali jaz nisem bil pri tem udeležen. Častitljiva, visoka sodnija, drugače bi pa moral kaj denarja imeti, ali ravno takrat sem napravil dolg pri hranilnici, in tudi Narobe mi je denar posodil, za kar še sedaj neki travnik kosi.

Prvomestnik: S kakega namena bi pa Aleš proti Vam govoril?

Prelovšek: Z Jenkom sta zastopljena. Kakor je ta pri zadnji sodbi proti nam lagal, in potem prav „ceno skozi prišel“, tako laže danes Aleš, ker upa, da bo dobil „ceno“ sodbo.

V drugem pa Anton Prelovšek zopet in zopet vse taji, da še žive dai v Škofji Loki bil ni, in da ga ni na svetu „pravičnega“ človeka, ki bi ga bil kdaj v Škofji Loki videl.

Ko mu gospod prvomestnik očita, da se je tatvina v Škofji Loki ravno tako izvršila, kakor druge, pri kojih je bil udeležen, da se je rabilo dleto, da se je blagajnica na prosto odnesla, in da je Anton Jenko vozil itd.

Prelovšek: Slavna, visoka sodnija, ali milite, da moram na vsakem vozu sedeti, ki se kje vozi. Takrat sem tudi bolan v postelji ležal!

Zaslišanje Antona Jenka „Tončka“.

Prvomestnik: Kako je bilo s tatvino pri kaplanu Staretu?

Jenko: Janez Abé laže, če trdi, da sem jaz udeležen bil pri ti tatvini. Prelovšek mi je pravil, da sta Abé in Čebul takrat kradla, in da sta srebberne žlice pri „Nandovki“ — šintarici — prodala.

Prelovšek: Prosim, visokočastitljiva sodnija!

Prvomestnik: Tiho, bodete pozneje odgovarjali!

Anton Jenko odločno taji, da bi bil udeležen pri tej tatvini, in tudi ne pri tatvini pri Janezu Majhnu, in sploh pri nobeni tatvini ne, „ker še nikomur na svetu nisem niti krajcarja ukradel.“

Prvomestnik: Janez Hočever in drugi ljudje pa drugače govorijo.

Jenko: Janez Hočever je največji „lump“ na Ljubljanskem gradu. Kar pa drugi ljudje govoré, za to ne morem, ker ne morem vsakega za jenik prijeti.

Prvomestnik: Vi ste bili tudi pri tatvini v Škofji Loki, ste tatove tje pripeljali, ste čakali z vozom na nekem travniku, in ste potem tatove in plen odpeljali: Kaj pravite k temu?

Jenko: Milostljiva sodnija, gospod sodnik, na to odgovorim: če ste bili vi sraven, tako sem bil tudi jaz, če so „oni“ krivi, sem tudi jaz kriv.

Prvomestnik pokara obtoženega, ter ga opominja, da naj se spodobno obnaša. Jenko pa vse taji.

Zaslišanje Janeza Abé „Mačka“.

Prvomestnik: Kaj ste pravili Alešu o tatvini pri Šentvidskem kaplanu?

Abé: Nič. Sem prestar in preneumen, da bi kaj takega pravil.

Obtoženec govori kakor pridigar, in razlaga na dolgo in široko, da je povsem nedolžen. Bil je „marktajadar“ na Laškem, tam je na dan po 100 gl. profitiral, in ta denar — cekini in tolarji — bil je njegov. Denar je potem po nesrečah zapravil, „ker sem dober človek, in kamor me človek nagaiti hoče, me pa nagne“. V drugem pa vse taji.

Na to se izprašajo priče o malenkostni tatvini pri Janezu Šarcu v Radomljah, kojemu je bila tudi konjska oprava razrezana, tako, da ima skupne škode 14 gld. 90 kr.

Tatvina pri Ig. Druškoviču v Ljubljani.

Priča Ig. Drušković izpove, da so mu bile meseca junija 1892. l. iz zaklenjene šupe ukradene dve konjski opravi, plahča in nekaj usaja, vse v vrednosti 68 gld. Na lici mesta se je dobila „ročica“, s kojo so se vrata odprla.

Aleš pripoveduje, da je Jenko poprej v Ljubljani izvohal, da bi se dala pri Druškoviču ukrasti konjska oprava. Potem sta s Prelovškom ulomila v šupo, sta v vreče spravila ukradeno blago, ter odnesla k sv. Krištofu, kjer jih je Jenko s vozom čakal. Alešu plačal je Jenko 10 gld. za udeležbo.

Jenko in Prelovšek tajita.

Priča župan Janez Nastran izpove, da se je leta 1893 pri bišni preiskavi dobilo pri Antonu Jenkotu nekaj konjske oprave, koje je Ignacij Drušković za svojo reklamiral.

Tatvina pri Lenčetu Francetu v Klečah.

Priča Francetu Lenče je bilo v noči od 28. do 29. decembra 1891 iz zaklenjenega skladišča ukradeno svinjskega mesa za 100 gld., slanina za 10 gld. Ob enem so tatovi iz sode odtočili 73 litrov vina. Odpri so s ponarejenim ključem. Tatovi imeli so noge s cunjami obvezane, da se v blatu stopala niso poznala.

Aleš France izpove, da je Jenko čakal z vozom pri neki „grobli“ tik ceste, prej kot se v vas pride. Kradli so z njim Prelovšek, Abé in Jenko. Abé in Prelovšek sta poprej vse pregledala in od ključa mero vzela. Ključ je ponaredil Jenkov sin. Mesa je bilo dva stara centa, vina pa pol vedra. Vse se je speljalo na Jenkov dom.

Soobtoženi Prelovšek, Jenko in Abé tajé.

Priča župan Nastran potrди, da je Jenkov sin kovač, in da je imel večkrat kakega pomagača, ki je tudi ključ popravljaj. Ljudje so vedno govorili, da se pri Jenkovih tatvina skriva; čevljarstvo je „Tonček“ zadnjih 16 let zanemarjal.

Tatvina pri Šentvidskem kaplanu.

Radi te tatvine bil je že l. 1874. tožen Janez Abé, pa se je oprostil.

Prvomestnik prečita dotične listine.

Aleš pripoveduje o ti tatvini, da sta l. 1891 sešla se z Abetom v gostilni pri „Figabirtu“ v Ljubljani, in takrat mu je pričel Abé pripovedovati, da se časi tatvina dobro obnese, kakor se je na primeru obnesla njemu in Jenko-tu, ko sta gospodu v Šent Vidu ukradla 800 gld.

Priča Marijana Čebul potrди, da je pri Abé-tu videla denar, ko je neko njivo kupoval. Bili so ban-kovci. Koliko jih je bilo, priča ne ve. To je bilo prej, kot se je kradlo v Šent Vidu.

Potem se razprava za danes ob osmih zvečer dokonča, ter se bode jutri nadaljevala.

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Tridesetletnico) svojega umetniškega in književnega delovanja je praznoval nedavno v Beogradu srbski gledališki igralec in pisatelj Miloš Cvetič, bivši član Novosadskega in Belogradskega gledališča. Sedaj je stopil v pokoj in prevzame upravo Novosadskega gledališča.

* (Jeden milijon za rumunsko ligo.) Kakor se poroča listu „Budapesti Hirlap“ iz Galca, je milijonar Pama Peten v Braji poklonil rumunski ligi jeden milijon frankov.

* (Smrt bikoborca.) Vsa Španeka je razburjena valed smrti slovitega borilca z biki E. partera, kateremu je v Madridski areni upihal luč življenja neki bik. E. partero, ki je bil star še le 28 let, je bil pravi ljudski junak. Rojstno mesto Sevilla mu priredi sijajen pogreb in bodo mej pogrebom v znak žalovanja zaprte vse prodajalnice.

* (Obleka iz šote.) V Parizu so začeli izdelavati obleko iz šote. Znano je, da ima šota anti-septično lastnost. Ruski zdravniki so že davno uporabljali šoto pri obvezovanju ran, kar je pozneje tudi francosko vojno ministerstvo uvedlo. Dognalo se je tudi, da imajo šotina vlakna, združena z drugimi snovmi, posebno veliko absorbirajočo moč. Taka obleka prav dobro nadomestuje flanelo in je zdravju jako koristna, ker deluje po izreku necega zdravnika, kakor hidravlična sesalka.

Brzjavke.

Novomesto 31. maja. Po krasni vožnji dospel je vlak ob določeni uri sem. Novo mesto je najprazničnejše okičeno. Z vseh hiš piapolajo narodne in cesarske zastave. Najprvo je bil vzprejem na kolodvoru, kjer je čakala cela vrsta gospic v narodni noši, meščanska garda, „Sokol“, gasilna društva, in vojaška godba. Sekcijskega načelnika Witteka kot ministrovega namestnika je prvi ogovoril župan Perko slovenski, prošt Urh nemški. Wittek se je zahvalil, na kar so zadoneli urnebesni živio-klici. Vrnivši se s Straže peljali so se gostje do mestne hiše, kjer je bil defilé društev itd., potem pa so obiskali šolo Grmsko. Sedaj se vračajo k banketu. Mej potoma je bil na vseh postajah slovesen vzprejem. Župani so govorili slovenski. Povsod je bila zbrana šolska mladina. Ženstvo je bilo v narodnih nošah. Ponekod je bila tudi godba in petje in obdarovanje s šopki. Osobito lep vzprejem je bil na Višnji gori, v Zatičini in v Trebnjem. Wittek je odgovarjal nemški pristavljaje slovenski „lepa hvala“. Govore mu je tolmačil baron Hein. Na Grosupljem je bil fin zajutrek. O banketu poročati je že prepozno.

Trebnje 31. maja. Sprejem slavnostnega vlaka je bil presijajen. Tisočera množica iz vseh krajev pozdravila je vlak z največjim navdušenjem. Proga je krasno okičena od vasi do vasi. Ljudstvo je polno najgorkejših hvale in občne radosti. Pozdrav tukaj je bil presrčen. Dekleta v lepi narodni noši strežejo slavnostnim gostom s pristnim dolenjcem. Vojaška godba svira. Red je najlepši. Vreme je krasno. Vse je praznično. Topiči done po lepi vinorodni dolini. Želja naša se je spolnila, nada naša pa je, da postane dolenjska železnica v blagor celi Dolenjski.

Dunaj 31. maja. Današnja seja poslanske zbornice je bila zopet jako burna. Nadaljevala se je specialna razprava o noveli k tiskovnemu zakonu. Mladočeh dr. Pacak je predlagal dostavek: Resnična poročila iz parlamentov niso nikdar kazniva. O tem predlogu se je unela ostra debata. Ko sta se zoper ta predlog izrekla pravosodni minister Schönborn in poročevalec Rutowski, nastali so burni prizori. Zbornica je predlog odklonila. O predlogu, naj se odpravi časniški kolek, se je glasovalo po imenih. Tudi ta predlog je bil odklonjen.

Dunaj 31. maja. V sinočni seji kluba nemške levice napadli so koroški poslanci vlado, češ, da podpira Slovence zoper nemški živelj. Dumreicher je žugal, da on in tovariši zapuste klub ali pa odlože mandate, ako se stvari ne premene. Plener je obljubil varovati koristi koroških Nemcev.

Dunaj 31. maja. Iz avtentičnega vira čujem, da so mej ministroma Plenerjem in grofom Schönbornom nastale jako resne difference. V večerajšnji seji ministerskega sveta se je namreč Plener izrekel zoper Schönbornov ukaz glede konfiskovanja državnozborskih govorov, češ, da je sploh nevaren imuniteti vseh govorov.

Dunaj 31. maja. Poslanska zbornica je odklonila predlog, naj se za konfiskovane številke kakega lista povrne kolkovina, in tiškovno novelo vzprejela pri tretjem branji.

Dunaj 31. maja. Proračunski odsek je odobril predlog pododbora glede regulacije uradnih plač.

Dunaj 31. maja. Wekerle je bil danes zopet pri cesarju v avdijenci. Poročilo današnjih Dunajskih listov, da se bode jutri vršilo posvetovanje ogerskih ministrov pod cesarjevim predsedstvom, je neosnovano.

Dunaj 31. maja. Z verodostojnega vira se javlja, da je Koburžan odslovil Stambulova, ker je dobil zagotovilo, da se Rusija s Stambulovom nikdar ne pomiri.

Budimpešta 31. maja. V današnji seji poslanske zbornice protestovala sta poslanca Eötvös in Ugron zoper uplivanje poslana Szögyenja in članov cesarke rodovine na cerkvenopolitično vprašanje.

Sofija 31. maja. Koburžan je novič naročil Grekovu, naj sestavi ministerstvo. Grekov je stavil pogoj, da vstopi v ministerstvo tudi Stojlov, ta pa zopet zahteva, naj vstopita tudi Načovič in Radoslavov. Upati je, da se doseže porazumljenje.

Sofija 31. maja. Koburžan se posvetuje z Radoslavovom in s Stojlovom glede sestave novega ministerstva. Ko je bil Radoslavov pri Koburžanu, priredila je opozicija velikansko demonstracijo zoper Stambulova, na kar so le-tega pristaši priredili protidemonstracijo. Nastali so pretepi, pri katerih se je tudi streljalo. Stambulov se je svojim pristašem zahvalil z ostrim govorom, naperjenim zoper Koburžana.

Rim 31. maja. Minister Sonnino je vladne finančne predloge zagovarjal z dolgim znamenitim govorom, potem pa se je zaključila generalna debata. Glasovanje se bode vršilo v prihodnji seji.

Rim 31. maja. Sinoči, po 10. uri, eksplozirali sta dve bombi, jedna pred pravosodnim, druga pred vojnim ministerstvom, in prouzročili precejšnjo materijelno škodo.

Palermo 31. maja. Vojno sodišče je obsodilo posl. Defeliceja kot prouzročitelja sicilske revolucije na 18 let v zapor, njegove tovariše: Bosca, Barbata in Verra na 12 let, Montalta na 10, Pica na 5, Petrina na 3, Benzija na dve leti.

Umrlj so v Ljubljani:

27. maja: Franc Smerdel, čuvajev sin, 3 mesce, Hradekja vas št. 20.
28. maja: Valentina Ambrusch, učenka, 14 let, Črevljarske ulice št. 3.
29. maja: Viktor Leskovec, gimnazijalec, 20 let, Ulice na Grad št. 12. — Janez Pelko, mizar, 23 let, Dunajska cesta št. 23.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. maja	7. zjutraj	734.1 mm.	12.8° C	sl. zah.	obl.	1.50 mm.
	2. popol.	733.2 mm.	16.4° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	733.2 mm.	12.4° C	sl. vzh.	jasno	dežja.

Srednja temperatura 13.9°, za 3.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 31. maja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 25 „
Avstrijska zlata renta	120 „ 70 „
Avstrijska krona renta 4%	97 „ 95 „
Ogerska zlata renta 4%	120 „ 10 „
Ogerska krona renta 4%	95 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice	995 „ — „
Kreditne delnice	349 „ 75 „
London vista	125 „ 25 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 35 „
20 mark	12 „ 27 „
20 frankov	9 „ 96 „
Italijanski bankovci	44 „ 65 „
C. kr. cekini	5 „ 90 „

Dné 30. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	146 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	199 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 „ 50 „
Kreditne srečke po 100 gld.	197 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 „ 25 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	151 „ 25 „
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	300 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 34 „

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovce, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Lino, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Karlova vane, Francova vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovce, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovce, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovce, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francova vane, Karlova vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Ansee, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenza, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lince, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega Mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
„ 9. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
„ 10. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4—120)
„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
„ 6. „ 30 „ zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
„ 9. „ 55 „ zvečer „ „

Izurjenega stenografa

ki je tudi v zemljeknjižnih zadevah izvežban, vzprejemem v svojo pisarno.

Dr. U. Lemež,

(598—2)

odvetnik v Slovenski Bistrici.

Kraški teran

ima na prodaj gospod

Anton Polley v Sežani na Primorskem.

Prve vrste po 20 gld. hektoliter,

Druge vrste po 13 gld. hektoliter,

Tretje vrste po 10 gld. hektoliter. (518—3)

Štajersko deželno zdravilišče

Rogatec-Slatina.

Postaja Poličane juž. žel.

Sezona: 1. maja do 30. septembra.

Pivno in kopelno zdravljenje in zdravljenje z mrzlo vodo in sirotko itd.

Brošure in prospekti zastoj pri ravnateljstvu.

Tempeljski- in Styria-vrelec

vselej sveže polnitve

slavnoznanu Glauberjevo sol soderujoča slatina proti boleznim prebavnih organov, tudi ugodno osvežujoča pijača.

Dobiva se: pri oskrbnistvu kopelji v Rogatec-Slatini.

Jedino in glavno zalogo za Kranjsko ima:

J. Lininger v Ljubljani. (526—2)

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti, očisti se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane valed tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (39—10)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Henn, Dunaj, X.

Važna novost!

Prva češka modna akademija.
Novo ustanovljen zavod za pouk v prirobovanju, izgotavljanju oblek za gospo in gospode. Prospekte pošilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto administracija „Evropské Mody“ v Prazi, Vodňanská ulica št. 14. (602-1)

Oplemenjeni raki

živi, se razpošiljajo sveže takoj po njihovu in se jamči za to, da dosežejo živi. Pošilja se po poštne povzetju ter stane košara, v kateri je (540-6)

100 komadov lepih navadnih rakov . . . 3 gld.
50 . . . velikih rakov . . . 4 „
35-40 komadov solo-rakov . . . 5 „

M. Potoker, Monasterzyska, Galicija.

Prodajalnica s stanovanjem

se da takoj v najem v Ljubljani, v Trnovskih ulicah št. 7. (584-3)

Po nedosežno nizki ceni se dobé

jako lepi

in dobri rouleauxi (zastirala za okna) v slovečem etablisementu pohištva Iv. Baar-a naslednika, Dunaj, IX., Währingerstrasse 26. Mnogoštevilna priznanja. (253-29)

Išče se za mesec avgust

stanovanje za izkuho.

Ponudbe postrežniku A. C. št. 13, Križevniška ulica št. 7, II. (586-2)

Hiša

v kateri je gostilnica, v Podpečih h. št. 6 pri Lukovici, tik državne ceste, od Brdkega sodišča komaj pet minut oddaljena, prav pripravna za kak obrt, v prav dobrem kraju situirana, obstoječa iz sledečih prostorov: gostilniška soba, kumra, prostorna kuhinja, prodajalnica, velik obokan vinski klet, v skalo vseskan klet za pivo, hlev, prostor nad hlevom, dimnikarica, vrt, prostor za drva in utica za prosto zabavo, se daje s 15. junijem t. l. v najem. (578-8)

Dunajske srečke à 1 krono.

Žrebanje že 12. julija.

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron. (605-1)

Srečke priporoča J. C. MAYER v Ljubljani.

Natečaj.

Pri „Jastrebarski delniški hranilnici“, ki se ima novo osnovati, popolniti je

mesto knjigovodje

z letno plačo 1200 gld.

Natečajci imajo svoje prošnje, opremljene z dokazili o dosedanjem svojem službovanju,

do 15. junija 1894

podpisanemu ravnateljstvu predložiti in ob enem dokazati, da so veščji hrvaškemu ali kateremu drugemu slovanskemu jeziku.

Za „Jastrebarsko delniško hranilnico“

V Jaski (pri Zagrebu), dne 25. maja 1894.

(592-2)

Ravnateljstvo.

Morsko kopališče

Lišanj

v Novem Vinodolskem (hrvatsko Primorje)

se je danes otvorilo.

Sezona do 15. oktobra.

Cenena in hitra zveza s parobrodom čez Reko in Senj v Novi. — Gostilnic in stanovanj je na izbéro. — Od dne 1. junija se otvori tudi gostilna neposredno tik kopališča.

Za vodstvo kopališča: (604-1)

Poglavarstvo občine v Novem

dne 15. maja 1894.

Načelnik:

Dr. Mažuranić.

Beležnik:

Potočnjak.

Važno za trgovce z lesom!

Dvesto oral

najlepšega jelovega gozda v Kozjem

oziroma pravice, sekati v tem gozdu, prodalo se bode potom prostovoljne dražbe pri c. kr. okrajnem sodišči v Konjicah

dne 11. junija t. l. predpoludne ob 11. uri.

Sodnijsko določena cena pravic, ta les posekati, je 12.244 gld. Izključalo se bode s 1000 gld. (601-1)

Natančnejša pojasnila dá dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah.

Vabilo

občnemu zboru

Savinjske posojilnice v Žalci

v nedeljo dne 3. junija 1894 ob 2. uri popoldne v občinski pisarni v Žalci.

Dnevni red:

- I. Predlaganje računov za l. 1893 in volitev 2 gospodov revizorjev.
- II. Volitev novega odbora.
- III. Razni nasveti. (603)

Ako bi ob 2. uri popoldne ne prišlo zadostno število udov Savinjske posojilnice v Žalci, skliče se ob enem ob 3. uri popoldne v istih prostorih in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, pri katerem je vsako število udov Savinjske posojilnice v Žalci sklepčno.

Žalec, dne 16. maja 1893.

Načelnik.

Od 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravilišče

KRAPINA-TOPLICE

na Hrvatskem (409-9)

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno vožno uro, otvoreno je od 1. aprila do konca oktobra. Toplice imajo temperaturo 30-35° R. ter izvrstno delujejo pri protinu, mišični in sklepni skrajnosti in pri boleznih, ki so nje posledice, pri bolečinah v kotku, pri živčnih, polnih boleznih in takih v sled zadobljenih ran, pri kronični Brightovi bolezni, pri otrplosti, pri kronični vnetni maternici, pri ekzudatih v peritonealni vezni tkani in itd. Velike banjske, polne, separirane kopalne kopelji in kopelji v marmornatih banjah; izvrstno urejene znoje kopelji (sudarji); masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobra in cenena restavracije, stalna zdravilna godba, ki jo priskrbi godba c. in kr. pešpolka na vojske Leopold št. 53, obširna senčnata sprehajališča itd. Od 1. maja dalje vsak dan promet s poštami omnibusom do Zaboka in Polčana. Zdravilišči zdravnik dr. Pavel pl. Orešković. Brošure v vseh knjižarnah. Prospekte pošilja in pojasnila daje

ravnateljstvo zdravilišča

Najboljše

se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donosajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti, se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic varovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani. (568-4)

Grof Géza Esterházy'jeva

Cognac tvorniško delniška družba v Budimpešti, Auessere Waitznerstrasse 23.

Polno vplačana delniška glav-nica 640.000 kron.

Esterházy-Cognac

se proizvaja iz čistega naravnega vina po francoski metodi. (439-6)

Naši aparati za destilovanje lahko podelajo na leto 1 milijon 752 tisoč litrov vina.

Esterházy-Cognac

se priporoča od zdravniških avtoritet ne samo kot ugodna pijača, nego tudi kot ubranjujoče sredstvo proti malokrvnosti, kataru črev in želodca, za okrevalce, zlasti pa se priporoča najbolje proti

influenzi.

Dobiva se v Ljubljani pri M. Kastnerju, V. Schifferju, Iv. Perlmanu, J. Klauerju, Alojziju Lenčaku, J. Voltmannu, Herm. Oswaldu, J. Kavbetu, Henr. Höselmayru.